

Samarbejdsaftale mellem Den Sociale Investeringsfond og Region Midtjylland

Aftale om samarbejde mellem Den Sociale Investeringsfond (DSI) og Region Midtjylland har til formål at fremme og formalisere parternes samarbejde med henblik på sammen at indgå i sociale effektinvesteringer. Samtidig har samarbejdet fokus på at opbygge et fælles erfaringsgrundlag og modne markedet for sociale investeringer i regional sammenhæng.

Samarbejdsbeskrivelse

I samarbejdet er der et ønske om udvikling og erfaringsudveksling af data, metoder, resultater og betalingsmål for at undersøge muligheder og barrierer for at fremme investeringstankegangen i patientrettede forebyggelses- og sundhedsindsatser.

Samarbejdet bygger på en aktiv kommunikationsstrategi, hvor der i samarbejde med involverede aktører løbende kommunikerer om resultater og fremdrift i de konkrete investeringsprojekter.

Formål og samarbejde

Det overordnede formål med samarbejdsaftalen er at fremme og formalisere samarbejdet mellem DSI og Region Midtjylland med henblik på sammen at indgå i sociale investeringer.

Det er forventningen, at der omkring hver fælles investering etableres en særskilt projektorganisering med deltagelse af repræsentanter fra Region Midtjylland, DSI og øvrige involverede aktører.

I samarbejdet vil der også være et fokus på, at indgåede investeringer bygger på indsatser, der har et skaleringspotentiale og dermed på sigt kan udbredes til andre regioner og kommuner.

Roller og ansvar

DSI er overordnet ansvarlig for beregningssiden af investeringerne og dermed kortlægge, om der er grundlag for en god business case for kommuner, regioner og den offentlige økonomi som helhed. I forlængelse af dette arbejde er DSI også ansvarlig for at udvikle betalingsmodellerne til investeringerne. I begge processer vil DSI kunne trække på sine erfaringer fra tidligere investeringer. Der vil være et stort fokus på vidensdeling i løbet af arbejdet således, at Region Midtjylland løbende opbygger erfaring med både business cases og betalingsmodeller og på sigt selv kan varetage dele af dette arbejde i fremtidige investeringer.

Region Midtjylland er ansvarlig for at identificere virksomme og skalerbare indsatser i krydsfeltet mellem den regionale og kommunale opgaveløsning på sundhedsområdet. Fokus vil særligt være på patientrettede forebyggelsesindsatser, der har til formål at rette op på social ulighed i sundhed, og hvor der er et investeringspotentiale, som ikke ellers vil blive afprøvet grundet strukturelle barrierer (eksempelvis uklar gevinstfordeling mellem sektorer, manglende risikovillighed, langsigtede effekter mv.).

Dette vil Region Midtjylland gøre i dialog med interesserede kommuner og øvrige relevante samarbejdspartnere, som har erfaring med sociale investeringer.

Samarbejdsmodeller og investeringsmuligheder

Samarbejdet fokuserer på tre hovedspor, der er beskrevet yderligere i *Bilag 1.2 – Hovedspor, investerings- og samarbejdsmodeller*. De oplyste hovedspor er et forsøg på at konkretisere mulige investeringsområder. Der vil sandsynligvis komme yderligere investeringsforslag til undervejs, som kan være relevante at afdække i fællesskab.

Aftalegrundlag

Denne samarbejdsaftale ("**Samarbejdsaftalen**") er indgået den XX. 2024 mellem

(1) Den Sociale Investeringsfond S/I, CVR-nr. 40056823, Lygten 39, 2400 København NV

og

(2) Region Midtjylland, CVR-nr. 29190925, Skottenborg 26, 8800 Viborg

(DSI og Region Midtjylland er individuelt refereret til som en "**Part**" og samlet "**Parterne**").

1. Baggrund, formål og omfang

1.1 Denne Samarbejdsaftale har til formål at regulere Parternes rettigheder og forpligtelser i et samarbejde, så Parterne i overensstemmelse med Samarbejdsbeskrivelsen og denne Samarbejdsaftale kan arbejde sammen om at opfylde ovennævnte formål.

1.2 Formålet med samarbejdet og de konkrete mål fremgår af Samarbejdsbeskrivelsen ("**Samarbejdsbeskrivelsen**"), beskrevet ovenfor og *Bilag 1.2 – Hovedspor, investerings- og samarbejdsmodeller* nedenfor.

2. Parternes samarbejde

2.1 Parterne er enige om at samarbejde loyalt med henblik på at opnå og opfylde de mål og forpligtelser, der følger af denne Samarbejdsaftale. Parterne er enige om, at i afsendelsen af fælles udarbejdede produkter, anføres alle parter som afsendere.

3. Tilknytning af samarbejdspartnere og projektpartnere

3.1 Parterne er enige om, at der løbende kan arbejdes for at tilknytte relevante parter til samarbejdet, der kan bistå med yderligere kompetencer, finansiering eller konkrete initiativer. Såfremt en partner optages, skal Parterne være enige herom, og denne Samarbejdsaftale skal respekteres.

4. Kommunikation

4.1.1 Parterne skal løbende holde hinanden orienterede om samarbejdet og dets udvikling i det omfang, der sker udvikling, som har relevans for de andre Parter. Parterne leverer løbende rimelig dokumentation, der understøtter denne information.

4.1.2 Parterne koordinerer indholdet af ekstern kommunikation vedrørende Samarbejdsaftalen og forud for offentliggørelse heraf, herunder offentliggørelse af artikler, pressemeddelelser og nyheder.

5. Immaterielle rettigheder

5.1 Parterne er enige om, at samtlige immaterielle rettigheder, der udvikles på baggrund af samarbejdet og som knytter sig til Samarbejdsaftalen tilhører alle Parter. Dog må hver enkelt Part anvende koncepter, beregninger viden mv. i øvrige relevante sammenhænge – med henblik på bl.a. vidensdeling ift. sociale investeringsprogrammer.

6. Projektperiode, udtræden og opsigelse

6.1 Denne Samarbejdsaftale træder i kraft ved datoen for den sidste underskrift heraf.

6.2 Parterne kan til enhver tid i fællesskab aftale, at denne Samarbejdsaftale skal ophøre med øjeblikkelig virkning.

7. Overdragelse af rettigheder

7.1 Ingen af Parterne er berettiget til helt eller delvist at overdrage rettigheder eller forpligtelser i henhold til denne aftale til tredjemand, medmindre den anden Part har givet skriftligt samtykke hertil.

7.2 Begge Parter er dog berettiget til at overdrage sine rettigheder og forpligtelser i henhold til denne Samarbejdsaftale til tredjemand, såfremt Parterne omstruktureres eller ophører som følge af en politisk beslutning.

8. Ændringer til Samarbejdsaftalen

8.1 Parterne anerkender, at samarbejdet er dynamisk og der dermed løbende kan ske en udvikling af aktiviteterne i Samarbejdsaftalen.

Underskrift

For Den Sociale Investeringsfond

Navn: Camilla Bjerre Damgaard

Titel: Fondschef

For Region Midtjylland

Navn: Anders Kühnau

Titel: Regionrådsformand

Bilag 1.2 – Hovedspor, investerings- og samarbejdsmodeller

Hovedspor for samarbejdet

Hovedsporene er i første omgang valgt som fokusområder, da der her vurderes at være et overlap mellem den kommunale og regionale opgaveløsning på sundhedsområdet. Derudover er sporene også valgt, da der er et overlap mellem DSI's fem politisk udpegede temaer og de 10 fokusområder, som Udvalget for lighed i sundhed i Region Midtjylland har udpeget.

I tabel 1 præsenteres en foreløbig procesplan for samarbejdet om de tre hovedspor. Samarbejdet vil starte med at afsøge mulighederne for investeringer, der ligger inden for spor 1 og 2. I løbet af 2024 vil arbejdet med spor 3 også påbegynde.

Tabel 1. Procesplan for hovedspor

År	2024				2025			
Kvartal	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	
Spor 1	Børn og unges mentale trivsel				▶			
Spor 2	Lighed i sundhed – patientrettet forebyggelse				▶			
Spor 3	◀				Helhedsorienteret indsats i udsatte boligområder ▶			

Spor 1: Børn og unges mentale trivsel

Både nationalt, regionalt og kommunalt er børn og unge i psykisk mistrivsel en udfordring, som har høj politisk prioritet. Dette skyldes den store stigning i mistrivsel hos børn og unge. Stigningen har udmøntet sig i lange ventelister på hjælp og et stort pres på børne- og ungdomspsykiatrien. Det er en problemstilling, der er kendetegnet ved at ligge i krydsfeltet mellem den kommunale og regionale opgaveløsning, og derfor umiddelbart har et stort potentiale for at blive løst gennem sociale investeringer, hvor samarbejde på tværs af myndigheder og civilsamfund er et virkemiddel og fokuspunkt.

Dette spor vil til en start have fokus på at kortlægge, hvad der findes af eksisterende tilbud og indsatser, som kan adopteres eller tilpasses til en lokal kontekst. Hvorvidt tilbuddet er en kommunalt leveret indsats, eller gennem et samarbejde med Region Midtjylland og/eller en civilsamlingsorganisation er endnu uafklaret.

Spor 2: Lighed i sundhed – patientrettet forebyggelse

I Region Midtjylland er der stort politisk fokus på indsatser, der kan fremme lighed i mødet med sundhedsvæsenet.

Vi skal have skabt et sundhedsvæsen, hvor både somatisk og psykisk sygdom forebygges og mødes med den rette hjælp og behandling på et så tidligt stadie som muligt. Det kræver omstilling og nytænkning af det nære sundhedsvæsen i et samarbejde mellem region, kommuner og aktører i civilsamfundet, som sociale investeringer har potentiale til at understøtte og accelerere.

Sociale investeringer giver mulighed for at udvide og afprøve metoder eller gøre en ekstra indsats for socialt udsatte borgere og patienter, hvor der er øget risiko for livsstilssygdomme. Målet er at fremme indsatser, der har et forebyggende sigte og som kan forhindre, at ulighed i sundhed forstærkes i mødet med sundhedsvæsenet. Det kan være i form af opfølgende indsatser, målrettet kommunikation, øgede sundhedskompetencer og mere helhedsorienterede forløb.

I et regionalt perspektiv vil det blandt andet være interessant at undersøge, om forebyggende patientrettede indsatser, der iværksættes i sociale investeringer på tværs af sektorer og aktører, vil kunne anvendes til at reducere indlæggelser for patienter med mange genindlæggelser. Det kan for eksempel være indsatser målrettet borgere, der har mange kontakter i både kommunale sundhedstilbud og regionale behandlingstilbud. Vi ved, at 1% af befolkningen står for omkring 30% af omkostningerne i den regionale del af sundhedsvæsenet. Det vil således være et område, hvor det vil kræve relativt få reduktioner i kontakter til kommunale og regionale sundhedstilbud, før en investering kan tjene sig selv hjem – både menneskeligt og samfundsøkonomisk.

Spør 3: Helhedsorienteret indsats i udsatte boligområder

Beboersammensætningen i udsatte boligområder er karakteriseret ved, at beboerne i gennemsnit har flere og større udfordringer end resten af befolkningen. Dette drejer sig blandt andet om udfordringer på social- og beskæftigelsesområdet, hvor der fx kan nævnes højere ledighed, større forbrug af sociale serviceydelser og højere skolefravær blandt børn og unge. Men også på sundhedsområdet er beboerne i disse områder overrepræsenteret i de ”forkerte” statistikker. En større andel end resten af befolkningen har dårlig mental sundhed, er svært overvægtige, har usunde alkohol- og rygevaner samt er oftere i kontakt med egen praktiserende læge.

Det komplekse problembillede medfører, at der er behov for indsatser, der er helhedsorienterede og hvor der kan arbejdes med borgernes ønsker og udfordringer på tværs af myndigheder og civilsamfund.

I mange udsatte boligområder gøres allerede et forsøg på dette gennem de boligsociale helhedsplaner, der indgår mellem kommunerne, de lokale boligselskaber og Landsbyggefonden. Det vil være oplagt at undersøge muligheden for at indgå en social effektinvestering inden for denne samarbejdskonstruktion, hvor Region Midtjylland og DSI kan indgå som parter. DSI har allerede erfaring med at lave investeringer inden for en boligsocial helhedsplan i Viborg Kommune, hvor omdrejningspunktet er beskæftigelse.

I løbet af 2024 og 2025 vil samarbejdet kortlægge, hvad der findes af virksomme sundhedsrettede indsatser på det boligsociale område. En vigtig samarbejdspartner i dette arbejde vil være Landsbyggefonden, der både har erfaring med målgruppen og et indgående kendskab til boligområderne.

Mulige investeringer på baggrund af samskabelsesprojekter

Der er igangsat et nyt politisk udviklingsarbejde mellem Region Midtjylland og hhv. Norddjurs Kommune og Struer Kommune om samskabelse og nye politikroller. Målet er, at de deltagende regionale og kommunale politikere møder hinanden i åbne, samskabende processer, hvor lokale aktører inviteres ind med henblik på at identificere udviklingsområder og løsninger, der kan fremme lighed i sundhed for befolkningerne i de to kommuner. Samskabelsen tager afsæt i resultaterne fra ”Hvordan har du det” undersøgelsen fra 2021, som peger på udfordringer i sundhedsvaner og fysisk helbred blandt befolkningerne i de to kommuner, sammenlignet med regionsgennemsnittet.

Den politiske samskabelsesproces med de to kommuner startes i foråret 2024. Processen vil blive fulgt på sidelinjen af de deltagende organisationer med henblik på at afsøge, om det giver anledning til indsatser, hvor sociale investeringer kan være en anvendelig projektilgang. Det vil særligt være relevant, hvis udfaldet af den politiske samskabelse adresserer komplekse velfærdsudfordringer – såkaldt ”vilde problemer” - hvor løsninger kun kan skabes på tværs af sektorer og sammen med en bred vifte af fonde, virksomheder og civilsamfund.

Yderligere samarbejdspartnere

Samarbejdet har som mål at samarbejde med andre organisationer, som kan bidrage positivt til samarbejdets formål. Mulige samarbejdspartnere kan fx være Social- og Boligstyrelsen (bl.a. via Den Socialøkonomiske Investeringsmodel, SØM), VIVE, kommuner i Region Midtjylland, Landsbyggefonden, Danmarks Almene Boliger (BL) og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Finansiering

Der er ingen finansielle forpligtelser for parterne ved at deltage i samarbejdet.

Det vil dog, efterhånden som konkrete investeringer udvikles og igangsættes, være behov for, at parterne hver især afsætter investeringskapital og i regional sammenhæng evt. midler til resultatbetaling. Dette vil dog blive aftalt og reguleret i særskilte aftaledokumenter for de enkelte investeringer.

Ligeledes vil parterne også forsøge at rejse ekstern finansiering til de konkrete investeringer gennem dialog med kommuner og filantropiske fonde.

Mulige investeringsmodeller

Investeringerne vil tage udgangspunkt i DSI's "klassiske" model for sociale effektinvesteringer, hvor der som udgangspunkt er tre roller: 1) Investor som stiller risikovillig kapital til rådighed, så en aftalt indsats kan igangsættes, 2) en myndighed der bestiller indsatsen til en given målgruppe, og som har visitationsretten på området og betaler investoren tilbage såfremt de på forhånd aftalte resultater opnås, og 3) en leverandør som skal levere den aftalte indsats – dette kan både være myndigheden selv eller en ekstern leverandør.

Der findes mange variationer af ovenstående model, da flere aktører kan indtage de samme roller. Dette er illustreret i figur 1, som viser mulighederne i en investeringsmodel med mange forskellige aktører. Fx er der i figuren tre forskellige investorer, nemlig Region Midtjylland, DSI og en kommune eller filantropisk fond. En sådan model er ikke fremmed for DSI, der er i flere af sine investeringer er medinvestor.

Som det fremgår af figuren, er der også mulighed for, at indsatsen kan leveres af myndigheden og en ekstern leverandør i fællesskab. Til sidst er der også illustreret muligheden for, at der er flere forskellige resultatbetalere, hvilket kan være både Region Midtjylland og en kommune, men også en filantropisk fond, som fx kan betale for resultater, som ikke umiddelbart er associeret med direkte budgetgevinster i den offentlige sektor som fx øget livstilfredshed.

En investering gennem samarbejdet behøves ikke nødvendigvis indeholde den kompleksitet, som antallet af aktører i figur 1 naturligt medfører. Det er blot en illustration af fleksibiliteten og mulighederne inden for sociale effektinvesteringer. Det er dog et mål for samarbejdet at inddrage andre aktører, da det umiddelbart vurderes nødvendigt for at finde gode, bæredygtige og skalerbare løsninger på de problemstillinger, der arbejdes med gennem de tre spor.

Figur 1. Eksempel på organisering af en investering i samarbejdet

